

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 1023. Quinam veniant nomine Publiconum latronum &
grassatorum, ut excludantur asylo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

& faventem immunitati (saltem in casu, quo reus dicitur ad carcerem per Ecclesiam non necessario, sed voluntariè, dum nimis per alium locum duci posset ad carcerem) sectantur & in praxi amplectendam afferunt Clarus. L. 5. q. 30. Germon. de immun. L. 3. c. 16. n. 35. Dian. p. 1. tr. 1. resol. 30. Fagund. de præc. Eccl. præc. 2. L. 4. c. 4. n. 57. Pereg. de immun. c. 5. n. 8. aliquie apud Delb. n. 6. & 7.

Quæst. 1022. quænam sint crimina excepta, quorum rei non gaudent privilegio asyli?

Resp. crimina quantumcumque enormia, nisi expressè in jure excepta à dicto privilegio, condemnuntur, ut dicitur in c. inter alia, b. t. quæ ex variis iuribus & constitutionibus congregat Greg. XIV. in sua constitut. cùm alias. edita anno 1591. & 97. hujus Pontificis, his verbis: *Ad unam tantum formam reducimus, moderamur; ut laicis ad Ecclesiæ locaque sacra confugentibus; si fuerint publici latroniæ viarumque graffatores, qui itinera frequentata, vel publicas stratas obsidere, ac viatores excidit aggrediantur, vel depopulatoris agrorum, qui que homicidia & mutilationes membrorum in Ecclesiæ carumque cimiteriis committere non verentur; aut quiproditorie proximum suum occiderint, aut assassinii; vel heresis, aut lesa maiestatis rei in personam ipsiusmet Principis; immunitas Ecclesiastica non suffragatur.* De quorum singulis dictatiæ in sequentibus. De cætero prefata Bulla obligat omnes in toto orbe Christiano, & in utroque foro observanda, ita Farin. l.c. c. 2. n. 8. Fagn. inc. inter alia. Barbos. de jure Eccl. L. 2. c. 3. Castrop. p. 2. tr. II. d. unic. Reiffenst. b. t. n. 8. & aliorum omnium post dictatam Bullam scribentium contra Gutt. L. 3. q. 99. præt. q. 1. n. 36. in hoc, ut ait Reiffenst. singularem, ubi iis (subjiciendo se modestæ censuræ Ecclesiæ) docet. hac Bullâ nō intendere Pontificem aliud, quam revocare privilegia. Apostolica concessa quibusdā Principibus extrahendi laicos ex quibusdam locis sacris, ubi habebantur talia privilegia, non item ex aliis locis, ut proinde in alia loca, in quibus non erant talia privilegia in materia immunitatis attendere non habebant, sed iuxta dispositionem juris communis in omnibus procedere possent ac debeant. Verum ratio est in contrarium, quod nimis quævis Constitutio Apostolica non pro certo loco aut certis personis, sed neque ex eo, quod admittatur dictam Constitutionem non esse ubique promulgatam, sequitur, quod quoque ubique non obliget, cum ad hoc, ut lex Pontificia omnes ubique Christianos obliget, non requiratur. illam ubique promulgatam esse, sed sufficiat, quod Roma consuetis locis sit promulgata, prout alibi declaratum. ad illud autem, quod dicitur illi Bullæ in aliquibus locis per consuetudinem derogatum esse, benè dicitur, consuetudinem veluti quid facti probandam esse, quod quandiu non fit, juxta dictam constitutionem procedendum. nunc ad singula crimina excepta, unde sit

Quæst. 1023. quinam veniant nomine publicorum latronum, & graffatorum ut excludantur a privilegio asyli?

Resp. ad primum: quamvis loquendo latrugi, publicus latro dicatur omnis ille, qui violenter palamque & publicè furatur, ut Farin. in append. de immun. c. 10. n. 147. Fagn. inc. inter alia b. t. Castrop. p. 2. tr. II. d. unic. p. 9. n. 7. Pich. b. t. n. 19. Reiffenst. b. t. n. 90. Strictius tamen loquendo venire illi, qui præda se rapinæ causâ homicidium publicè committunt. Arg. can. cùm homo. caus. 23. q. 5. sive ut Wiespn. b. t. n. 101. cum Abb. inc. inter R. P. Lœur. Jur. Can. Lib. III.

alia. Barbos. jur. Eccl. L. 2. c. 2. n. 79. qui more piratarum in mari vel flumine latrociniæ exercent, vel qui arcem castrumve habentes disrobant, hoc est, aggrediuntur, spoliant vel etiam occidunt. Proinde ad rationem latronis publici accepti strictius requiruntur sequentia. Primo, ut hoc delictum aliquoties consumaverit, & non sufficiat ut plures attentaverit, cum simus in materia odiofa & penali, præterim præjudicativa immunitati Ecclesiærum. Navarius in summa Bullar. tit. de immun. n. 45. ex Suar. & Giurba apud Delb. c. 16. d. 13. n. 11. Secundo ut sèpsum homicidium committat & non sufficiat, ut temel iterumve committat illud; quemadmodum ex unica fornicatione non dici: ut meretrix publica. Abb. in c. 1. de judic. n. 24. Farin. l.c. n. 154. Castrop. l.c. n. 2. Decian. L. 6. tr. crim. c. 24. n. 2. Barb. jur. Eccl. L. 2. c. 3. n. 84. Haunold. Tom. 6. tr. I. n. 191. Delb. n. 8. & seqq. (quamvis Martha de jure id. p. 2. c. 51. n. 22. teneat, posse quem constituilatrem publicum etiam ex uno actu) quia nomen latronis frequentiam denotat, ut AA. mox citandi, ubi autem frequentia est necessaria, duos actus ad inducendam confuetudinem sufficere docent Gl. in anth. testibus. §. quia verò multi. & L. 2. in fine eod. de Episcop. audient, neque ex eo, quod qui temel delictum admisit, vitam amittit, sequitur, quod etiam amittat immunitatem asyli, nam in hoc est disparitas, quod Principes, licet disponere possint de vita hominis, non tamen disponere possint circa immunitatem Ecclesiasticam, ut pote quod spectat solum ad Papam, ut Peregr. de immun. c. 6. n. 9. Ambrosin. eod. c. 3. n. 6. Mastrill. de indul. c. 3. n. 7. Delb. l.c. n. 15. Tertiò requiritur, ut in locis viis aut itineribus publicis frequentatis latrociniæ exercant, dum ex iusidisi prodeunt via-torem aggrediuntur. Farin. Castrop. Haun. LL. cit. unde qui in via aut loco privato non frequentato præda causâ occidit, latro publicus dici nequit, & consequenter asylo privandus non est. Farin. l.c. c. 10. n. 151. Ambrosin. l.c. c. 2. n. 3. Wiespn. b. t. n. 103. Reiffenst. b. t. n. 92. ubi etiam pro utroque hoc requirito refert ex Pignat. Tom. 6. consult. 4. n. 113. verba S. Congreg. quibus addunt Decian. l.c. Farin. l.c. n. 152. latronibus publicis annumerari eos, qui in domibus privatis præda causâ committunt latrociniæ; èd quod, cum domus privata sit locus continuo frequentatus non immerito quoad privationem immunitatis viis publicis æquiparetur, præterim, quod non minus sed majus bonoque publico perniciosus malum, homines in domibus propriis, ubi securè se quisque habitate sperat aggredi. Ita Reiff. l.c. de cætero his non obstantibus, quod actum etia unicum in loco privato vel publico etiam solum attentans loci alicuius speciali statuto pro latrone publico habeatur, quin adhuc immunitate asyli fruatur, ita Ambrosin. c. 30. n. 7. Sperell. decif. 103. n. 25. Guazzin. de defens. reor. l.c. 38. n. 37. Wiespn. n. 105. Ex ea ratione, quod summi Pontifices delicta, quorum reos asylo defendi noluerunt, secundum propriam communij jure & DD. usu approbatam potius quam specialis loci alicuius usu receptam significationem accepint, ut Farin. L. 1. conf. 76. n. 8. præterim; cum, si in delictorum qualitatibus spectanda essent statuta particularia, jus asyli ad unam formam & uniformem regulam reducere frustra conatus fuisset Greg. XIV. Quarto requiritur, ut de latrociniis constet notoriè vel notoreitate facti, dum ipsum factum palam constat, ita ut nullâ exceptione vel tergiversatione exculari aut negari possit, vel notoreitate juris nimis per Confessionem propriam vel convictionem, sententiâ & condemnationem, ita ut ad privandum illū asyli non sufficiat præsumptio, suspicio, du-

bium, rumor vulgi; unde extrahi non potest, donec latrocinia probentur, et si extractionem prætendens dicat ea esse notoria sed debet audiri reus Farin. l.c.n.155. Castr. l.c.n.2. Decian l.c. Reiffenst. b.t.n.93. Wiestn. b.t.n.101.

2. Resp. Ad secundum: Grassatores, et si ferè confundantur cum latronibus publicis, strictiūstamen accepti in hoc ab illis distingvuntur, quod in viis publicis homines violenter aggrediantur & despolient sine cœda tamen Arg. constitutionis Gregorianæ ubi dum ut distincte enumerantur, nulla fit cœdis mentio item Arg. L. capitulū s. 10. ff. de pens. Ceterum ut priventur Asylo, eadem omnino requiruntur quæ ad latronem publicum requiri diximus; numirum ut non solum unā alterave vice homines violenter aggrediantur & re ipsā despolient in viis publicis seu itineribus frequentatis, ita tamen, ut facit dictum de latronibus publicis, censeantur tales & priventur asylo, licet id non faciant in stratagis publicis, sed in domibus privatis homines violenter aggrediantur eisque vi bona sua abripiant, aut eos ligent, includant, teneant, ne se defendant miseri ut ipsi interim cistas aperire & alia è domo rapere possint. Unde jam etiam fures sive simplices, sive qualificati, sive occulte, sive aliis videntibus auferunt aliis sua, modò id faciant sine vi vel armis, adhuc fruuntur asylo: quia furtum, quantumque de cætero qualificatum, non numeratur inter delicta excepta. Hostiens. in c. inter alia. b. t. n. 4. Dian. p. 6. 17. 2. resol. 15. Wiestn. b.t.n.102. His non obstante, quod teste Covar. Claro & aliis ante constitutionem Gregorianam vi consuetudinis istiusmodi fures fuerint extracti ex asylo, quia dictæ consuetudines per illam constitutionem plene sublata, posse vero de novo illi constitutioni, quod ad hoc per consuetudinem aliam rationabilem legitime præscriptam derogari censem Farin. de immun. c. 6. n. 94. Gazzin. de def. reor. l.c. 37. n. 59. Gonz. in c. inter alia. b.t.n.7. quos citat & sequitur Wiestn. n.7. & sic aliquibi ei derogatum esse volunt aliqui, quod, num verum, viderint ipsi, qui affirmant, ait Delb. du. 14. n. 4. si verum, se non audere dannare talem consuetudinem.

Quæst. 1024. Qui veniant nomine depopulatorum Agrorum & num tam diurnus quam nocturnus depopulator propterea privetur asylo.

1. Resp. Ad primum: Depopulatori agrorum dicuntur illi, qui agrorum segetes, vinearum feuerūtus deperdunt seu devastant conterendo (v.g. incendendo per segetes, latitando in iis) incendendo, auferendo, depascendo, sive id faciant animo pure nocendi domino, sive ut sibi sùdque commodo propisciant. Hoffiens. in c. inter alia. b. t. v. nocturnus. Fagn. ibid. n. 27. Castr. l.c. p. 9. n. 4. Wiestn. b. t. n. 109. Jordan. Lucub. L. 2. lit. 3. n. 322. Sive hæc devastatio fiat publice sive in occulto, modò ea legitimate probetur, seu de ea constet notorietaet juris aut facti, cum jura indistincte de ea loquantur, nullam facientes mentionem de publicitate illius, sicut faciunt de latronibus & grassatoribus. Castr. Wiestn. LL. cit. Reiffenst. b.t.n.92. Et modò sit vera depopulatio, qualis non censetur, dum quis solum aliquam partem segetum deperdit, latitando v.g. in eis, aut iter faciendo per eas, vel manipulos aliquos simplicer furatur; sed qui totaliter vel graviter devastat, quia is solum reip. quietem & tranquillitatem perturbat graviter, quem proinde præ aliis puniri interest Fagn. in c. inter alia. 28. in fine Wiestn. Reiffenst. ll. cit. Arg. I. fin c. quando liceat sine Juda & cum Gl. ibidem.

2. Resp. Ad secundum: Neque hic faciendum videtur discrimen inter depopulatorem diurnum & nocturnum, ita ut prior adhuc gaudet asylo & nocturno, probabiliter docent Farin. in append. c. 11. n. 161. Barb. de jur. Eccles. l. 2. c. 2. n. 87. Haunold. tom. 6. tr. 2. n. 194. Wiestn. n. 111. dicens, id moderno jure esse verius ex eo capite, quod Gregor. in Bulla sua omittend o particulam restrictivam: nocturnus, ab asylo excludi voluerit quemcumque agrorum depopulatorem; cùm per unum non creetur majus damnum quam per alium communiciat; ac proinde his non obstinabitur, quod jure communi depopulatores diurni fuerint excepti, ut constat ex c. inter alia. dum satis colligitur eum omittendo illos in sua Bulla intendisse jus antiquum tacitè corrigere, præfertim dum & alios quosdam casus jure antiquiore exceptos, casibus exceptis in sua Bulla adjunxit. ita Wiestn. & Reiffenst. ll. cit. contrarium tamen non improbabiliter tenentibus Castr. l.c. n. 5. Delb. Tusch. & aliis apud Farin. l.c.

Quæst. 1025. An & quando excludantur asylo, qui in Ecclesia & cæmeteriis committunt homicidia vel mutilationes?

1. Resp. Excludi illos Asylo, pro ut constat ex Bulla Gregor. & c. fin. b. s. ubi etiam exprimitur ratio hisce formalibus: cum in eo, in quo delinquit, puniri quis debeat, & frustra legis auxilium invocet, qui committit in legem, mandamus tales non gaudere immunitatis privilegio, quos se faciunt indignos &c. & ita AA. communiter. Idem est de mutilante aliquem in Ecclesia vel cæmeterio juxta eandem Bullam, mutilatione autem venit, dum aliqui per alium auffertur membrum vel pars corporis, quæ specialem functionem seu officium habet aliarum partium corporis, ut sunt manus, pes, oculus, lingua, mammilla, foeminarum, quamvis de his negent Baldus & alii quidam, non vero digitus, etiam pollex, auricula id est, exterior illa cartilago, testes (quamvis de his dubitari possit num sint membrum proprium officium habens) pars aliqua carnis; Cavarruy. in Clem. si furiosus. p. 3. n. 8. Molin. tom. 3. do. 69. n. 2. Suar. de cens. d. 44. f. 2. n. 6. Reginald. l. 1. n. 91. Delb. c. 16. dn. 19. f. 1. à n. 5. Reiffenst. b.t. n. 100. Econtra est seu adhuc gaudet asylo, qui vulnerat alium in Ecclesia, modo non lethaliter, et si alias graviter cum magna effusione sanguinis, ita contra Tusch. v. immunitas. concl. 59. Mar. Italia. & alios quosdam. Farin. l.c. c. 16. n. 227. Castr. tom. 2. tr. 11. d. unic. p. 6. n. 10. juxta q. uod declarasse S. congregationem 16. Novemb. 1618. referunt Pignat. tom. 6. consult. 4. n. 106. & Barbos. jur. Eccel. l. 2. c. 3. Item adhuc gaudet asylo, qui vulnerat debilitando quidem membrum, quod proprium officium habet, & sic ad usum reddendum illud ineptum, non tamen abscondendo illud Delb. l.c. Extenditq; hoc ipsi Farin. & Dian. ad reum qui vicinus Ecclesia cum satellite intrat Ecclesiam, è manib⁹ ejus se eripiens, eundem vulnerat non lethaliter, cum magna effusione sanguinis, neq; enim per hoc committit in Personam principis, quod vulneret ejus ministrum. Porro extenditur responsio primò ut privetur asylo qui sive cum spe immunitatis sive sine illa sive ex proposito sive ex subita ira aut provocatus (modo cum moderamine inculpatæ tutelæ) occidit aliquem in Ecclesia. ita cum probaliore, ut censem, docent Abb. in c. inter alia. b.t.n.8. Covar. cit. c. 20. n. 15. Suar. l. 3. c. 11. n. 6. in fin. Laym. l. 4. tr. 9. c. 3. n. 6. Barb. l.c. c. 3. n. 104. Germon. l.c. l. 3. c. 16. n. 79. Decian. l.c. l. 6. c. 28.